

INSTRUCCIÓ TÈCNICA PER A L'APLICACIÓ DE CRITERIS DE SOSTENIBILITAT EN ELS ELEMENTS DE COMUNICACIÓ

Programa Ajuntament + Sostenible

Introducció

L'Ajuntament de Barcelona, seguint les línies que estableix el Compromís ciutadà per la sostenibilitat 2012-2022, considera necessari continuar treballant per minimitzar els impactes ambientals derivats de la realització de les funcions dels serveis municipals.

Aquesta instrucció tècnica dóna resposta a la Mesura de govern de contractació pública responsable amb criteris socials i ambientals (2013) i al Decret d'Alcaldia sobre contractació pública responsable amb criteris socials i ambientals de 20 de novembre de 2013, que preveu la publicació d'instruccions tècniques per definir els criteris ambientals específics que cal aplicar en la compra i contractació dels grups de productes i serveis definits com a prioritaris, entre els quals es troben els elements de comunicació.

Aquesta instrucció pels elements de comunicació respon a la necessitat que, sense detriment de la política de comunicació, els compromisos de polítiques ambientals concretats en la resta d'instruccions tècniques d'ambientalització, es materialitzi també de manera coherent en les activitats que projecten l'activitat municipal cap a l'exterior, i en concret en tots els elements associats a la imatge municipal, tant si es tracta d'elements gestionats per l'Ajuntament mateix, pels instituts i les empreses municipals, per les empreses de serveis municipals, com si són objecte de qualsevol tipus de contracte extern.

1. Objecte

Aquesta instrucció tècnica té per objecte definir, de conformitat amb el Decret d'Alcaldia sobre contractació pública responsable amb criteris socials i ambientals, els criteris per a clàusules ambientals per a la contractació d'elements de comunicació.

Per assolir aquest objectiu, la present instrucció:

- e. Caracteritza els diferents elements de comunicació.
- f. Defineix les prioritats que cal tenir en compte en contractar-los.
- g. Estableix els principals aspectes de sostenibilitat i criteris ambientals que cal aplicar en els diferents tipus de contractes per als elements de comunicació identificats, en coherència amb la resta d'instruccions per a l'ambientalització que desplega el decret.
- h. Estableix el sistema de seguiment.

2. Àmbit d'aplicació

2.1. Àmbit subjectiu

D'acord amb el Decret d'Alcaldia sobre contractació pública responsable amb criteris socials i ambientals, aquesta instrucció s'aplica als contractes del sector públic que subscriguin l'Ajuntament de Barcelona i les entitats dependents que tenen la condició de poder adjudicador, que tinguin per objecte contractual el que estableix l'apartat 3, "Abast".

Pel que fa a la demanda interna, aquesta instrucció també s'aplica a tots els procediments interns de comandes que els diferents serveis puguin realitzar a la Direcció d'Imatge i Serveis Editorials del mateix Ajuntament de Barcelona i a la funció d'aquesta com a òrgan de contractació centralitzada.

2.2 Incorporació als plecs

Tots els òrgans de contractació estan obligats a complir aquesta instrucció, i hauran de garantir que en tots els casos s'apliquen els criteris ambientals corresponents segons el tipus de contracte i adaptar-los, si és necessari, a les característiques del contracte quan aquest contracte ho requereixi.

En el cas de contractes de serveis integrals que incloguin elements de comunicació, els òrgans de contractació hauran d'aplicar i adaptar els criteris d'acord amb a les característiques del contracte, de manera que el fet d'incorporar-los i complir-los no tingui una repercussió negativa en la prestació del servei contractat.

2.3. Excepció i informe justificatiu

D'acord amb el Decret d'Alcaldia sobre contractació pública responsable amb criteris socials i ambientals, els òrgans de contractació competents o els responsables dels contractes podran considerar que les característiques del contracte no resulten adequades per incorporar totes o algunes de les clàusules ambientals que estableix aquesta instrucció. En aquests casos, l'òrgan de contractació competent haurà de justificar-ho degudament a l'expedient segons el que especifica l'apartat 4.2.

D'altra banda, en el cas de demandes internes a la Direcció d'Imatge i Serveis Editorials, la direcció del servei municipal sol·licitant podrà considerar que les prioritats i les característiques dels elements de comunicació que estableix aquesta instrucció no resulten adequades per a les tasques del servei o per a una part de les tasques que desenvolupa. En aquests casos, la direcció de serveis sol·licitant serà l'encarregada de justificar-ho degudament a l'expedient, segons el que especifica l'apartat 4.2.

3. Abast

Aquesta instrucció estableix criteris concrets per a les següents tipologies de contractes o serveis relacionats amb elements de comunicació:

- Serveis de disseny de productes gràfics.
- Serveis de producció gràfica, inclosa l'adquisició de materials d'arts gràfiques (paper òfset, paper estucat, cartolines) per a la producció dels serveis de comunicació (Direcció d'Imatge i Serveis Editorials).
- Serveis de disseny i producció digital.
- Producció d'elements de comunicació o publicitat institucional a la via pública (banderoles, opis, venecianes, *roll ups* i similars) en autobusos, metros i altres suports publicitaris similars.
- Adquisició d'objectes promocionals i de marxandatge, com poden ser articles d'oficina, jocs, petits aparells electrònics i similars, aliments, bosses, samarretes o altres productes tèxtils.
- Serveis de repartiment, distribució, instal·lació o reposició dels diferents tipus d'elements de comunicació.

Aquesta instrucció s'aplica també a la contractació d'aquests elements de manera centralitzada, així com a comandes i contractes petits i a la contractació d'altres serveis que inclouen elements de comunicació.

La instrucció no s'aplica a altres productes i materials de comunicació, per als quals no s'estableixen criteris específics. No obstant això, les prioritats i línies indicades en la instrucció han de servir d'orientació per contractar-la.

4. Prioritats

4.1. Prioritats

De manera conseqüent amb els diversos compromisos de protecció del medi ambient adquirits per l'Ajuntament de Barcelona i amb les diferències en termes d'impactes ambientals i riscos associats, quan s'adquireixin articles o productes destinats a la comunicació i quan es contractin contractes de serveis que prevegin elements de comunicació, serà prioritari seguir els principis següents:

- Fomentar l'estalvi de recursos materials, o bé mitjançant l'ús de les noves tecnologies de la comunicació o ajustant la producció de recursos materials a les necessitats definides prèviament.
- Garantir l'adquisició i la demanda de productes i articles amb el màxim de matèria primera reciclada o, per defecte, de matèries primeres sostenibles o amb garanties de producció o origen sostenibles. Això serà aplicable especialment als productes de paper, que hauran de seguir les directrius i els criteris que estableix la instrucció del paper.
- Garantir l'adquisició i la demanda de productes i articles amb altres qualitats ambientalment positives, especialment les que siguin fruit de l'aplicació d'eines d'ecodisseny, que prevegin també aspectes com l'eliminació de productes o substàncies tòxiques, la durabilitat i la facilitat per al reciclatge, entre d'altres.
- Garantir l'adquisició i la demanda de productes i serveis socialment responsables.

Atesa la diversitat d'articles que poden ser objecte d'aquesta instrucció, d'acord amb l'apartat 3, "Abast", els principis assenyalats s'hauran d'aplicar en cada cas, segons pertorqui.

Com que els elements de comunicació són l'objecte d'aquesta instrucció, els principis assenyalats anteriorment seran prioritaris respecte als aspectes que s'assenyalen a continuació, que, tot i no ser particulars dels serveis de comunicació, són igualment importants ja que reforcen altres polítiques ambientals -d'eficiència energètica i de prevenció de residus- i són necessaris per coherència amb la resta d'instruccions de contractació sostenible:

- Introduir i consolidar pràctiques de prevenció i bona gestió de residus, especialment en relació amb els embalatges, tant primaris com secundaris.
- Promoure i consolidar, en la mesura que sigui possible, les bones pràctiques ambientals en l'execució del contracte, tant en la producció com en el transport i la distribució.
- Promoure, mitjançant contractes específics o incorporant-ho en els contractes corresponents, la reutilització d'elements de comunicació que com a tals han quedat obsolets, però que estan elaborats amb materials duradors (com ara lones, banderoles o similars) redirigint-los com a matèria primera en la producció de nous elements.

Aquests segons aspectes, tot i que no són centrals, i en molts casos precisament pel fet de no ser l'objecte econòmic central del contracte, són sovint més fàcils d'assumir per les empreses licitadores, però no poden quedar aïllats dels primers.

4.2. Informe justificatiu

L'abast d'aquesta instrucció és molt ampli i s'aplica a contractes de naturalesa i valor molt divers. En cas que l'òrgan de contractació competent consideri no aplicables les prioritats assenyalades en l'apartat anterior, determinats requeriments o criteris ambientals, o bé consideri el contracte en si mateix com a no apropiat per a l'aplicació d'aquesta instrucció, ho haurà d'indicar i precisar en un informe en què concreti, com a mínim:

- Els requeriments i les característiques tècniques especials dels elements que es volen adquirir o del servei que s'ha de contractar.
- Una justificació raonada sobre la impossibilitat de compaginar els requeriments especials assenyalats amb els criteris ambientals que defineix aquesta instrucció, de manera contrastada.

Aquest informe estarà a la disposició dels responsables del seguiment d'aquesta instrucció, quan així ho requereixin.

5. Criteris ambientals per a l'adquisició o la contractació d'elements de comunicació

A continuació es detallen els criteris ambientals que cal incloure en els plec de contractació descrits anteriorment.

Als articles següents s'indica quan es poden incorporar els criteris com a especificació tècnica o com a criteri d'adjudicació valorable. En aquest darrer cas, l'òrgan de contractació haurà de determinar la puntuació que atribuirà al

compliment de cadascun dels criteris d'adjudicació i la fórmula de valoració corresponent.

En cas que una mateixa licitació inclogui diferents serveis o elements de diverses categories caldrà incloure en cada partida o lot els criteris pertinents dels que s'assenyalen per a cada tipologia.

Disseny de productes gràfics	Producció gràfica	Disseny i producció digital	Elements en via pública, bus o metro	Objectes promocionals i de marxandatge	Serveis de repartiment, distribució, instal·lació i reposició
Aprofitament màxim del paper	Ajust del tiratge	Protocols d'accessibilitat i lectura en línia	Qualitat del paper	Ecodisseny, ecoetiquetes, comerç just i similars	Publitramesa de qualitat
Ús intel·ligent del color	Qualitat ambiental del paper	Versió imprimible simplificada	Altres suports: lones, "vinils", banderoles	Objectiu ambiental	Embalatge i embossament
	Preimpressió	Missatges sostenibles			Ús de vehicles
	Altres criteris d'ecoedició	Accés a parts per capítols			Prevenió i bona gestió de residus
	Bones pràctiques de gestió ambiental				
	Missatges sostenibles				

5.1. Criteris per al disseny de productes gràfics

Els criteris es fonamenten en els principis d'ecodisseny aplicats als productes gràfics, essencialment en aquells que condicionen els impactes relacionats amb el consum de matèries primeres en la fase següent de producció gràfica. Alhora, el disseny està condicionat pel contingut i l'extensió. L'òrgan responsable haurà de predefinir l'extensió del producte gràfic per tal de permetre que, amb les tasques de disseny i maquetació, el contingut es pugui ajustar al nombre de pàgines òptim per aprofitar el paper al màxim.

L'òrgan responsable de la contractació o la demanda establirà els requeriments següents:

I- Aprofitament màxim del paper

- S'escolliran formats estàndards per minimitzar les pèrdues de paper (vegeu l'annex I).
- Les tasques de disseny hauran d'ajustar el contingut a un nombre de pàgines òptim segons el format estandarditzat escollit (consulteu-lo a la impremta en cada cas).
- El gramatge del paper s'ajustarà a la baixa tant com sigui possible segons els aspectes tècnics (vegeu el gramatge suficient a l'annex I).

II- Ús intel·ligent del color:

- Es limitarà la cobertura per pàgina per reduir el consum de tintes.
- Es farà un disseny intel·ligent per limitar el nombre de tintes necessàries a la producció a 2 o 4 com a màxim, inclòs el color corporatiu, d'acord amb sèries de colors estandarditzades.
- S'evitaran els colors metal·litzats, ja que les tintes contenen metalls pesants.

5.2. Criteris per a la producció gràfica

Els criteris es fonamenten en els principis de l'ecoedició, és a dir, l'aplicació de l'ecodisseny al procés de producció gràfica. Els criteris que es presenten corresponen als més rellevants del procés i, com a tals, poden incorporar-se en el procés de contractació.

I- Ajust del tiratge/nombre de còpies

L'òrgan responsable, abans de la contractació o demanda, farà una estimació correcta de les necessitats, inclosa la revisió i l'optimització de la base de dades de contactes (vegeu l'annex II: requeriments per a una publitramesa de qualitat) per poder ajustar el tiratge al nombre de còpies necessari en cada cas.

II- Qualitat ambiental del paper

L'òrgan responsable de la contractació o la demanda establirà el tipus de paper que cal utilitzar en funció de les especificacions de la taula de referència (Annex I). La qualitat i les característiques tècniques del tipus de paper seleccionat (reciclat o de gestió forestal sostenible) s'ajustaran als criteris ambientals tal com estableix la "Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en el paper", pel que fa a:

- Procedència de les fibres

II- Preimpressió

L'òrgan de contractació establirà sempre com a requeriment que el procés de preimpressió ha de ser digital, si és possible *Computer to Plate* (CtP).

III- Altres criteris d'ecoedició

L'òrgan de contractació considerarà i, sempre que sigui possible, establirà l'aplicació d'altres criteris d'ecodisseny com són, per exemple:

- L'ús de tintes d'olis vegetals (en impressions òfset), o de tintes de base aquosa (en flexografia, gravat al buit o serigrafia) o de tòners que compleixin els requisits d'exclusió de metalls pesants i limitacions en el contingut i l'emissió de substàncies tòxiques tal com es descriu en alguna ecoetiqueta de tipus I2, com per exemple l'Etiqueta ecològica europea, el Cigne Nòrdic, l'Àngel Blau o equivalent (en impressió digital).
- Aplicació de la tinta: utilitzar trames reduïdes (<100%) o trames estocàstiques en quadricromies per reduir el consum de tinta.
- Acabats: evitar la plastificació i per contra escollir cobertes de cartó 100% reciclat i envernissat acrílic en base aquosa.

IV- Bones pràctiques de gestió ambiental

L'òrgan de contractació establirà com a criteri d'execució la garantia d'aplicació de bones pràctiques ambientals durant el procés d'impressió, i hi inclourà, com a mínim:

- La recollida selectiva de residus de paper
- La gestió correcta de residus especials

Si l'òrgan de contractació disposa del seu propi sistema de gestió ambiental que estableix requeriments en la cadena de proveïdors o qualsevol altra condició objectiva que ho permeti³, també podrà considerar la possibilitat d'establir com a solvència tècnica que la impremta disposi d'un sistema de gestió ambiental (EMAS, ISO 14001 o equivalent) o que tingui un pla d'acció amb mesures ambientals en el procés de producció per garantir la qualitat ambiental, o podrà contractar per procediment restringit utilitzant aquest criteri de selecció.

V- Missatges sostenibles

L'òrgan de contractació considerarà l'oportunitat d'incorporar als documents impresos informació sobre les característiques ambientals de la publicació. Si així ho considera oportú haurà d'establir com a condició d'execució que l'adjudicatari disposi o recopili la informació corresponent. La informació que cal incorporar pot ser, per exemple, alguna o una combinació de les següents:

- Qualitat ambiental del paper (ecoetiqueta) o les tintes.
- Petjada de carboni o motxilla ecològica de la publicació.
- Referència de l'SGA de la impremta o l'empresa editora.

² Les ecoetiquetes tipus I són aquelles que en el procés de certificació incorporen una tercera part independent, segons els requeriments específics de la norma ISO 14024.

³ Vegeu la Guia de solvència tècnica i gestió ambiental de la Generalitat de Catalunya.

– Informació més detallada sobre altres bones pràctiques d'impressió.⁴
Addicionalment es podran incorporar missatges ambientals per incidir en el comportament del públic objectiu.

5.3. Criteris per al disseny i la producció digital

En cas de contractar productes digitals que permeten ser impresos pels usuaris, com publicacions electròniques dinàmiques (web) o no dinàmiques (butlletins o similars), l'òrgan de contractació incorporarà en els plec criteris d'optimització del disseny des del punt de vista ambiental, com són:

- Aplicar un disseny que respecti els protocols d'accessibilitat en línia (WAI, W3C, etcètera) i que incentivi la lectura en línia.
- Que les plantilles d'estil per a la impressió en paper estiguin adaptades per generar una versió simplificada que optimitzi text i imatge al format de pàgina (simplificar capçaleres, eliminar menús...) i minimitzi el consum de tintes (eliminar colors de fons, reduir mides, eliminar imatges...).
- En productes de comunicació digital i en les operacions de divulgació d'informació (càrrega i descàrrega de documents), incorporar missatges per promoure la lectura en línia i desincentivar la impressió.
- En contractes de manteniment de continguts web, facilitar versions .pdf de parts o capítols de la publicació.

5.4. Criteris per a la producció d'elements de comunicació o publicitat institucional a la via pública

I- Suport paper

Pel que fa a articles en suport paper per a opis, cartelleres, etcètera, l'òrgan responsable de la contractació o la demanda establirà els requeriments quant a qualitat i característiques tècniques del tipus de paper seleccionat (reciclat o de gestió forestal sostenible) i s'ajustaran als criteris ambientals tal com estableix la "Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en el paper", en relació amb:

- Procedència de les fibres

II- Altres suports

Pel que fa a altres suports resistents i perdurables de tipus plàstic per a banderoles, venecianes, etcètera, l'òrgan de contractació podrà establir criteris ambientals en relació amb:

- El percentatge de plàstic reciclat i valorar sempre les ofertes amb un percentatge més alt.
- La possibilitat d'incorporar criteris de reutilització tal com es descriuen en aquesta instrucció en l'apartat "Criteris per la contractació de serveis de repartiment, distribució i reposició", pel que fa a la prevenció de residus.

A més, l'òrgan de contractació pot considerar la possibilitat d'utilitzar lones o materials biodegradables com a alternativa als plàstics habituals, en aquest cas haurà d'assegurar que:

- El material compleixi els requisits de biodegradabilitat en 180 dies, tal com es descriuen en la norma UNE-EN 13432:2001. Envasos i embalatges. Requisits dels envasos i embalatges valoritzables mitjançant compostatge i biodegradació.
- Un cop retirat, el material es trasllada o es lliura de manera efectiva a un gestor que en garanteixi el tractament com a residu orgànic biodegradable (vegeu també els criteris per a la prevenció de residus de l'apartat "Criteris per a la contractació de serveis de repartiment, distribució i reposició").

5.5. Criteris per a l'adquisició d'objectes promocionals i de marxandatge

I- Ecodisseny, ecoetiquetes, certificacions de comerç just i similars

⁴ L'ecoetiqueta bDAP del projecte EU Greening Books recull tots aquests aspectes (<http://greeningbooks.eu>)

Per a la selecció d'articles, l'òrgan de contractació establirà com a criteri de compliment obligatori que l'empresa adjudicatària haurà d'analitzar diferents alternatives de productes i triar la que compleixi amb el màxim de criteris de sostenibilitat:

- Desenvolupats i que acreditin l'aplicació de criteris d'ecodisseny, que minimitzen l'impacte en tot el cicle de vida del producte, com els que estableixen les ecoetiquetes tipus I (Distintiu de garantia de qualitat ambiental, Àngel Blau, Cigne Nòrdic o similars).
- De comerç just, d'acord amb la Comunicació de la Comissió Europea, de 29 de novembre de 1999, relativa al comerç just COM (99) 619 final.
- Produïts amb materials d'origen reciclat (per exemple, paper, plàstic o metalls reciclats), materials d'origen renovable i compostable, materials menys contaminants (pintures amb base aquosa), etcètera.
- Fabricats per empreses del tercer sector que es dediquin a la integració social i laboral

Les característiques sostenibles dels productes i materials seran clarament visibles i es comunicaran als destinataris.

En cas d'articles de fusta, tèxtils o alimentació, l'òrgan de contractació haurà d'aplicar els criteris específics esmentats a continuació:

- Fusta

Quan es tracti d'articles de fusta (articles d'escriptura com llapis, bolígrafs i similars o altres elements), i per executar la Política de fusta de l'Ajuntament de Barcelona, l'òrgan de contractació establirà els requeriments per tal de complir amb els criteris de contractació responsable tal com estableix la "Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en la fusta", pel que fa a:

- o L'origen sostenible de la fusta

A més, l'òrgan de contractació pot considerar la possibilitat de determinar el tipus de fusta per tal de promoure la diversificació d'espècies.

- Productes tèxtils

Quan es tracti de productes tèxtils (samarretes, bosses, mocadors i similars), i per complir amb la declaració institucional sobre el comerç just de l'Ajuntament de Barcelona, l'òrgan de contractació establirà els requeriments de contractació responsable que estableix el punt 5.3, Criteris específics per a altres productes tèxtils, de la "Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els productes tèxtils".

A més, pot considerar la possibilitat d'incorporar altres criteris ambientals que estableix la mateixa Instrucció, pel que fa a:

- o La limitació de la presència de substàncies químiques en el producte final
- o El contingut reciclat en cas d'articles de fibra sintètica
- o La procedència de producció ecològica/orgànica per a articles de cotó i fibres naturals

- Aliments

Quan es tracti de productes alimentaris, l'òrgan de contractació podrà establir requeriments de contractació responsable tal com estableix la "Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els serveis d'alimentació", pel que fa a l'origen i la qualitat dels productes en relació amb:

- o Procedència d'agricultura ecològica
- o Garanties de comerç just

II- Objectiu ambiental

L'òrgan de contractació podrà establir que els articles de marxandatge fomentin comportaments sostenibles com la reutilització, l'eficiència energètica o les energies renovables (bosses multiús, embolcalls reutilitzables, carregadors solars, bombetes LED i articles similars).

5.6. Criteris per a la contractació de serveis de repartiment, distribució, instal·lació i reposició dels diferents tipus d'elements de comunicació

I- Publitramesa de qualitat

En contractes de repartiment i distribució, l'òrgan de contractació podrà establir que l'empresa adjudicatària comuniqui la informació rellevant per mantenir la qualitat de la llista de distribució, pel que fa a l'exactitud de les dades del receptor, tant si és de l'adreça com de la persona física a qui va adreçada o altres dades rellevants (vegeu l'annex II).

II- Embalatge i embossament

L'òrgan de contractació podrà establir criteris per minimitzar l'embalatge secundari (de transport), així com la qualitat ambiental de l'embalatge, prioritzar els materials que tenen una taxa més elevada de reciclabilitat (paper i cartró) i establir que els materials siguin d'origen reciclat.

En les publicacions que són objecte de distribució domiciliària (repartiment) o d'enviament per correu postal, l'òrgan de contractació pot prescriure el tipus d'embalatge primari (sobre, bossa, etcètera) i prioritzar sempre que sigui possible el sobre de paper 100% reciclat, així com prescriure la utilització d'alternatives per prescindir-ne, com ara les etiquetes adhesives amb l'adreça del destinatari.

III- Ús de vehicles:

En contractes de repartiment, distribució o reposició regular i reiterada, l'òrgan de contractació podrà establir requeriments ambientals tal com estableix la "Instrucció tècnica per a l'ambientalització de vehicles", article 6, "Contractació de serveis amb ús de vehicles", pel que fa a:

- Conducció eficient
- Qualitat ambiental de la flota

IV- Prevenció i bona gestió de residus

En contractes d'instal·lació d'elements de comunicació, l'òrgan de contractació establirà criteris relacionats amb la prevenció i bona gestió de residus que poden incloure, entre d'altres:

- Recollir el material sobrant de la producció gràfica un cop finalitzada la campanya de comunicació i lliurar-lo a gestors autoritzats o deixalleries.
- Valorar que els licitadors incloguin a les seves ofertes proposades per a la reutilització de materials, per exemple, producció d'articles de marxandatge a partir de lones i banderoles o materials similars que no han esgotat la seva vida útil.
- Alternativament, establir l'obligatorietat de l'adjudicatari de lliurar determinats materials a iniciatives de reutilització o recuperació.
- Valorar la capacitat de l'adjudicatari per emmagatzemar determinats materials temporalment fins que es pugui establir una cadena de reutilització, en la qual també es pot preveure la participació de l'adjudicatari.
- Altres mesures similars.

6. Contractació d'altres tipus de serveis que inclouen elements de comunicació

6.1. Criteris ambientals per a altres tipus de serveis de gran abast

En cas d'altres tipus de contracte de serveis de gran abast, l'execució dels quals prevegi tasques de disseny, producció, distribució o instal·lació d'elements de comunicació a càrrec de l'adjudicatari, com per exemple, contractes integrals de gestió d'equipaments municipals, serveis de transport públic, etcètera, que inclouen l'edició regular o periòdica de díptics, full informatius, pòsters, banderoles, marxandatge, etcètera, l'òrgan de contractació, sens perjudici de la qualitat del servei objecte de contracte, haurà de considerar la inclusió dels criteris ambientals corresponents, tal com descriu l'apartat 5.

6.2. Criteris ambientals per a altres tipus de serveis d'abast inferior

En el cas d'altres serveis d'abast inferior, l'execució dels quals prevegi tasques puntuals de disseny, producció, distribució o instal·lació d'elements de comunicació

a càrrec de l'adjudicatari, l'òrgan de contractació haurà de considerar, com a mínim, els criteris següents, tal com descriu l'apartat 5:

- Criteri de qualitat ambiental del paper, per a producció gràfica
- Criteri d'ecodisseny, ecoetiquetes, certificacions de Comerç Just i similars, per a l'adquisició d'objectes promocionals i de marxandatge

7. Sistema de seguiment

D'acord amb el Decret d'Alcaldia sobre contractació pública responsable amb criteris socials i ambientals, el responsable del contracte supervisarà que es compleixin i s'executin les clàusules socials i ambientals que estableixen els plecs. Mentre els responsables del Programa Ajuntament + Sostenible no disposin d'un sistema automatitzat de seguiment de l'ambientalització de la contractació, el responsable del contracte remetrà, mitjançant l'adreça electrònica ajuntamentsostenible@bcn.cat, la informació següent:

- Plecs de contractació
- Còpia de l'informe d'adjudicació, amb el detall de la valoració dels criteris ambientals de les ofertes

Els responsables del Programa Ajuntament + Sostenible podran sol·licitar a l'òrgan de contractació l'aportació d'informació addicional, entre d'altres, els informes justificatius que assenyala l'apartat 4.2.

Els responsables del Programa Ajuntament + Sostenible podran sol·licitar a l'òrgan de contractació l'aportació d'informació addicional. Igualment, podran sol·licitar a la direcció dels diferents serveis l'informe que justifiqui la no-incorporació de totes o d'algunes de les clàusules ambientals que estableix aquesta instrucció.

8. Disposicions transitòries / entrada en vigor

Aquesta instrucció entrarà en vigor 6 mesos després de publicar-se.

Aquesta instrucció no és aplicable a les licitacions, els expedients de les quals ja s'hagin obert o aprovat, ni als plecs aprovats o a les licitacions públiques pendents de resolució amb data anterior a l'entrada en vigor d'aquesta instrucció.

ANNEX I: Taula de referència

Taula de referència: característiques ambientals de diferents tipus de publicacions més habituals						
	Formats estàndard	Tipus de paper	Gramatge suficient	Grau de blancor	Nombre de tintes	Postimpresió
Díptics i triptics	30 x 21 20 x 21 (obert)	100% reciclat	90 - 125 g	80%	Màxim 4 (inclòs el color corporatiu)	Plegat Eventualment ensobrat
Butlletins informatius	DIN A4; DIN A5	100% reciclat	80 - 100 g	80%	1 - 2 tintes	Grapat (lliure de cadmi) Ensobrat (sobres de paper 100% reciclat)
Opuscles i revistes	DIN A4 15 x 21,5 15,5 x 21,5 17 x 24 (tancat)	A: 100% reciclat B: mín. 50% reciclat; gestió forestal sostenible	Interior: 80 - 110 g Exterior 150 - 180 g Fins a 16 pàgines un únic gramatge (90 - 125 g) o paper volum 45 - 60 g	80% o superior	Màxim 4 (inclòs el color corporatiu) o 2 tintes (negre i color corporatiu)	Exterior sense plastificar; si cal, envernissat amb base aquosa Grapat amb 2 grapes (lliure de cadmi)
Guies, catàlegs, llibres	DIN A4 15 x 21,5 15,5 x 21,5 20 x 21	A: 100% reciclat B: mín. 50% reciclat; gestió	Interior: 80 - 100 g Exterior 170	80% o superior	Màxim 4 (inclòs el color corporatiu)	Exterior sense plastificar; si cal, envernissat amb base

Taula de referència: característiques ambientals de diferents tipus de publicacions més habituals						
	Formats estàndard	Tipus de paper	Gramatge suficient	Grau de blancor	Nombre de tintes	Postimpresió
	21 x 21 17 x 24 (tancat)	forestal sostenible qualitat òfset o superior	- 300 g (habitualment 250 g), sense camisa		o 2 tintes (negre i color corporatiu)	aquosa Enquadernació amb fil vegetal Si cal encolar, cal emprar coles amb base aquosa
Arxivador personalitzat	27 x 32, diferents amplades de llom	Cartró 100% reciclat Lliure de plàstics PVC, ABS, PS Lliure de colorants amb base de metalls pesants Mecanismes funcionals de metall Paper interior 100% reciclat	Interior: 75 - 110 g Fulls separadors 200 - 250 g	80% o superior	Màxim 4 (inclòs el color corporatiu) o 2 tintes (negre i color corporatiu)	Folrat amb paper TCF Encolatge amb base aquosa
Fundes per a CD	Diferents models	100% reciclat	200 - 300 g	80%	2 tintes (negre i color corporatiu)	
Pòsters i cartells	DIN A3, 2, 1 25 x 50 50 x 70 70 x 100	A: 100% reciclat B: mín. 50% reciclat; gestió forestal sostenible qualitat òfset o superior	100 - 150 g (habitualment 125 g)	80% o superior	Màxim 4 (inclòs el color corporatiu)	

Annex II: Requeriments per a una publitramesa de qualitat

Llista de destinataris (publitramesa) de qualitat

Una "llista de publitramesa de qualitat" és una llista actualitzada sense repeticions de noms d'organitzacions i persones del grup objectiu.

Una llista de publitramesa de qualitat necessita les actualitzacions i verificacions següents:

- Verificar que des de l'última actualització hagi passat menys d'un any.
- Verificar que els noms de les organitzacions i de les persones físiques no es repeteixin. Si una organització hi surt més d'una vegada, verificar si cal enviar més d'un exemplar de la publicació.
- Verificar que les adreces (postals i electròniques) siguin correctes.
- Verificar que els càrrecs de les persones estiguin actualitzats.

Si la llista de publitramesa es crea de nou, s'hauria de definir el nombre real de persones, organitzacions i institucions:

1. que poden tenir interès a rebre la publicació
2. que haurien de rebre la publicació (públic objectiu)
3. que poden rebre la publicació dins d'un límit de temps màxim (per exemple, abans de la data de celebració d'una conferència o inauguració)

Si la llista de publitramesa ja existeix, se n'han de verificar les dades regularment (un cop cada any), segons les consideracions que s'han exposat en els paràgrafs anteriors.

Els beneficis d'aquesta actualització de la publitramesa són la reducció del nombre de les còpies impreses segons les necessitats reals. Al mateix temps es redueixen les despeses de tramesa i el nombre d'exemplars retornats per correus.

INSTRUCCIÓ TÈCNICA PER A L'APLICACIÓ DE CRITERIS DE SOSTENIBILITAT EN EL SUBMINISTRAMENT D'ELECTRICITAT

Programa Ajuntament + Sostenible

Introducció

L'Ajuntament de Barcelona, seguint les línies que estableix el Compromís ciutadà per a la sostenibilitat 2012-2022, el Pla d'autosuficiència energètica de Barcelona (2024) i el Pla de millora de la qualitat de l'aire de Barcelona (2011-2015), treballa per minimitzar els impactes ambientals derivats del subministrament d'electricitat dels serveis i edificis municipals.

Aquesta instrucció tècnica dona resposta a la Mesura de govern de contractació pública responsable amb criteris socials i ambientals (2013) i al Decret d'Alcaldia sobre contractació pública responsable amb criteris socials i ambientals de 20 de novembre de 2013, que preveu la publicació d'instruccions tècniques per definir els criteris ambientals específics que cal aplicar en la compra i contractació dels grups de productes i serveis definits com a prioritaris, entre els quals es troba l'electricitat.

1. Objecte

Aquesta instrucció tècnica té per objecte definir, de conformitat amb el Decret d'Alcaldia sobre contractació pública responsable amb criteris socials i ambientals, els criteris per a clàusules ambientals per als subministraments d'electricitat.

Per assolir aquest objectiu, aquesta instrucció:

- a. Caracteritza el que s'entén per electricitat verda i els diferents tipus d'energia que inclou.
- b. Defineix les prioritats en el subministrament.
- c. Defineix els criteris ambientals que s'han d'aplicar.
- d. Estableix el sistema de seguiment.

2. Àmbit d'aplicació

2.1. Àmbit subjectiu

D'acord amb el Decret d'Alcaldia sobre contractació pública responsable amb criteris socials i ambientals, aquesta instrucció s'aplica als contractes del sector públic que subscriguin l'Ajuntament de Barcelona i les entitats dependents que tenen la condició de poder adjudicador, que tinguin per objecte contractual el que estableix l'apartat 3. Abast.

2.2 Incorporació als plecs

Tots els òrgans de contractació estan obligats a complir aquesta instrucció, i hauran de garantir que en tots els casos s'apliquen els criteris ambientals que estableix aquesta instrucció.

Com que es tracta d'un bé d'adquisició centralitzada, els òrgans de contractació central seran els que hauran de garantir que s'apliquen els criteris, tant si és a través de la redacció d'un plec propi com de l'adhesió a acords marc o altres sistemes de compra centralitzada supramunicipals.